

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۷۶/۹/۹

رأی صادره سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۹/۹
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی
که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.
- (۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۹/۹ در مورد برنامه
آموزشی کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تایید است.

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

گروه: علوم انسانی

رشته: دبیری زبان و ادبیات عربی

کمیته تخصصی:

دوره: کارشناسی

گرایش

کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و پنجاهمین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۹/۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تایید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۶/۹/۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی در سه فصل برای اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

فصل اول مشخصات کلی

دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

۱- تعریف و هدف :

تربیت دبیر عربی برای جمهوری اسلامی ایران از اهمیت ویژه‌ای بهره‌مند است زیرا همه کسانی که دوره راهنمایی و دبیرستان به تحصیل اشتغال دارند باید برای آشنائی با فرهنگ و معارف قرآنی و اسلامی این زبان را فرا بگیرند. و از طرف دیگر بسیاری از این دانش آموزان در رشته‌های مختلف علوم انسانی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران تحصیلات خود را ادامه خواهند داد بنابراین تربیت دبیر عربی مطابق نیاز جمهوری اسلامی ایران از مهمترین رسالت‌های فرهنگی تنظیم کنندگان کمیته تخصصی زبان و ادبیات عربی شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

۲- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی تربیت دبیر چهار سال و شکل نظام طبق تصویب شورای عالی برنامه ریزی واحدی است و طول هر نیمسال تحصیلی ۱۷ هفته متوالی است و زمان تدریس هر واحد درس نظری ۱۷ ساعت در طول یک نیمسال می باشد.

۳- واحدهای درسی

دروس دوره کارشناسی دبیری ۱۳۵ واحد به شرح زیر است.

۱- دروس عمومی	۱۸ واحد
۲- دروس تربیتی	۲۴ واحد
۳- دروس پایه اصلی و تخصصی	۹۳ واحد

تبصره (۱) دروس پایه اصلی و تخصصی از هم متمایز نشده است و همه دروس اختصاصی و الزامی است.

تبصره (۲) متون اسلامی از دروس عمومی دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی خارج است. زیرا دانشجویان این رشته از معلومات و توانائی بیشتری نسبت به دانشجویان غیر رشته عربی برخوردار می باشند و نیازی به گذراندن درس مذکور ندارند.

الف : دروس عمومی: فرهنگ ، معارف ، عقاید اسلامی

"آگاهیهای عمومی"

برای تمام رشتههای تحصیلی دورههای کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیازها
			نظری	تجربی	مجموعی	
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	۲۴		
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	۲۴		
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۲۴	۲۴		
۴	انقلاب اسلامی و ریشههای آن	۲	۲۴	۲۴		
۵	تاریخ اسلامی	۲	۲۴	۲۴		
۶	فارسی	۳	۵۱	۵۱		
۷	زبان خارجی	۳	۵۱	۵۱		
۸	تربیت بدنی (۱)	۱	۲۴	۲۴	۲۴	
۹	تربیت بدنی (۲)	۱	۲۴	۲۴	۲۴	
۱۰	متون اسلامی *	*	*	*	*	
جمع		۱۸				

* این درس با محتوای تخصصی جزو دروس اصلی رشته است .

۴- نقش و توانایی:

دانشجویانی که این رشته را بگذرانند می‌توانند با قدرت علمی شایسته‌ای در دوره‌های راهنمایی و دبیرستانی به تدریس بپردازند.

۵- اهمیت و ضرورت:

تربیت دبیر عربی برای دوره‌های راهنمایی و دبیرستان و دیگر مراکز آموزشی کشور و با توجه به الزامی بودن زبان عربی در دوره‌های راهنمایی و دبیرستان از ضروریات تربیت نیازهای آموزشی کشور است.

متون نظم و نثر دوره اندلس

کتاب و مرجع المجانی الحديثه جلد پنجم - ادباء العرب تالیف بطرس البستاني

متون نظم و نثر معاصر (۱)

کتاب و مرجع درس : المنتخب والمفصل تالیف احمد اسکندری و دیگران و مانند این کتابها

متون نظم و نثر معاصر (۲)

کتاب و مرجع : مختارات من الشعر العربي المعاصر تالیف دکتر مصطفی بدوی و مانند آن

انشاء (۲)

کتاب و مرجع : از کتاب اللغة العربية الحديثه تالیف دکتر محمد علی آذر شب چاپ سازمان سمت و نظایر آن می توان در تمام دروس آزمایشگاه زبان و مکالمه و انشاء استفاده نمود.

ادب سیاسی در اسلام

کتاب و مرجع : الادب السياسي في الاسلام تالیف دکتر آئینه وند چاپ سازمان سمت
تاریخ الشغل السياسي منتصف القرن الثاني از احمد شایب چاپ بیروت
المجانی الحديثه جلد ۳ چاپ بیروت تالیف فواد فرام البستاني

فقه اللغة

کتاب و مرجع : فقه اللغة دکتر علی عبدالواحد وافی - دراسات في اللغة والادب والحضاره
تالیف دکتر محمود ربزاوی و نظایر آنها .

متون حدیث و نهج البلاغه

کتاب و مرجع : نهج البلاغه نهج الفصاحه - المنتخب من الكتاب والسنة تالیف
دکتر دیباجی چاپ سازمان سمت . دستور معالم الحكم و ماثور مکارم الشیم (قانون)
ترجمه دکتر حریری

جدول دروس تربیتی

برای دوره های تربیت دبیر در مقاطع کاردانی و کارشناسی

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت			زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۶۴	مبانی برنامه ریزی آموزش متوسطه	۲	۲۴	۲۴	-	ترم سوم
۶۵	روانشناسی کودکی و نوجوانی	۲	۲۴	۲۴	-	ترم سوم
۶۶	روانشناسی تربیتی	۲	۲۴	۲۴	-	ترم چهارم
۶۷	سنجش و اندازه گیری	۲	۲۴	۲۴	-	ترم چهارم
۶۸	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۲	۲۴	۲۴	-	ترم پنجم
۶۹	تولید و کاربرد مواد آموزشی	۲	۲۴	۲۴	-	ترم پنجم
۷۰	مدیریت آموزشی	۲	۲۴	۲۴	-	ترم ششم
۷۱	روشها و فنون تدریس (کلیات)	۳	۵۱	۵۱	-	ترم ششم
۷۲	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۲	۵۱	۵۱	-	ترم هفتم
۷۳	تمرین دبیری (۲۱) (عملی)	۴	۱۳۶	-	۱۳۶	ترم ۷ و ۸
جمع		۲۴	۲۷۶	۲۴۰	۱۳۶	

ج - دروس اصلی و پایه دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیشنیازها
			جمع	نظری	
۱۰	صرف (۱)	۳	۵۱	۵۱	
۱۱	نحو (۱)	۳	۵۱	۵۱	
۱۲	تمرین صرف و نحو (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۱۳	صرف (۲)	۳	۵۱	۵۱	۱۰
۱۴	نحو (۲)	۳	۵۱	۵۱	۱۱
۱۵	تمرین صرف و نحو (۲)	۲	۳۴	۳۴	۱۲
۱۶	نقد ادبی	۲	۳۴	۳۴	
۱۷	تاریخ ادبیات از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۲	۳۴	۳۴	
۱۸	تاریخ ادبیات دوره عباسی اول	۲	۳۴	۳۴	
۱۹	تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم	۲	۳۴	۳۴	۱۸
۲۰	تاریخ ادبیات از سقوط بغداد تا دوره معاصر	۲	۳۴	۳۴	
۲۱	تاریخ ادبیات دوره اندلس	۲	۳۴	۳۴	
۲۲	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۲۳	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)	۲	۳۴	۳۴	۲۲
۲۴	متون نظم و نثر از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۲	۳۴	۳۴	
۲۵	متون نظم و نثر دوره عباسی اول	۲	۳۴	۳۴	
۲۶	متون نظم و نثر دوره عباسی دوم	۲	۳۴	۳۴	۲۵
۲۷	متون نظم و نثر از سقوط بغداد تا دوره معاصر	۲	۳۴	۳۴	
۲۸	متون نظم و نثر دوره اندلس	۲	۳۴	۳۴	
۲۹	متون نظم و نثر معاصر (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۳۰	متون نظم و نثر معاصر (۲)	۲	۳۴	۳۴	۲۹
۳۱	آزمایشگاه (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۳۲	مکالمه (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۳۳	انشاء (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۳۴	آزمایشگاه (۲)	۲	۳۴	۳۴	۳۱
۳۵	مکالمه (۲)	۲	۳۴	۳۴	۳۲
		۵۶			

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیازها
			نظری	عملی	
۳۶	انشاء (۲)	۲	۳۴	۳۴	۳۳
۳۷	آزمایشگاه (۳)	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۸	مکالمه (۳)	۲	۳۴	۳۴	۳۵
۳۹	انشاء (۳)	۲	۳۴	۳۴	۳۶
۴۰	ادب سیاسی در اسلام	۲	۳۴	۳۴	
۴۱	فقه اللغة	۲	۳۴	۳۴	
۴۲	متون حدیث و نهج البلاغه	۲	۳۴	۳۴	
۴۳	روزنامه‌ها و مجلات عربی	۲	۳۴	۳۴	
۴۴	ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس	۳	۵۱	۵۱	
۴۵	زبان خارجه (۱)	۲	۳۴	۳۴	
۴۶	زبان خارجه (۲)	۲	۳۴	۳۴	۴۵
۴۷	قرائت متون تفسیری قرآن کریم	۲	۳۴	۳۴	
۴۸	قرائت متون عرفانی	۲	۳۴	۳۴	
۴۹	قرائت ترجمه و تجوید قرآن کریم	۲	۳۴	۳۴	
۵۰	علوم بلاغی (۱)	۳	۵۱	۵۱	
۵۱	علوم بلاغی (۲)	۳	۵۱	۵۱	۵۰
۵۲	تجزیه و تحلیل کتابهای عربی دوره راهنمایی و دبیرستانی	۲	۳۴	۳۴	
		۳۷			

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عربی

صرف (۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراگرفتن یکدوره صرف برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط

صحیح معنی از ہر نوع متنی:

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

مصدر اقسام آن - فعل ماضی و مضارع و امر - فعل ثلاثی و رباعی مجرور و مزید - فعل

صحيح، معتل - فعل لازم ومتعدى - فعل معلوم ومجهول تصريف نعل باضماير - تصريف

فعل غير مستعمل في هذا الموضع

فعل مجهول - تصریف فعل بانون تاکید - قواعد اعلال - قواعد ادغام - اعلال همزه و کتابت

آن - همزه وصل وقطع

نحو (۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: فراگرفتن یک دوره نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح
مضمونی از متن

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

اعراب و بناء - اقسام اعراب - فاعل - نائب فاعل - مبتدا و خبر نواسخ -

ضمیرشان - مفاعیل پنجگانه - حروف معانی و معانی آنها.

تمرین صرف و نحو (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: احاطه عملی به قواعد صرفی و نحوی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تمرینهای مبادی العربیه جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴

تمرینهای الدروس العربیه

تجزیه و ترکیب جزء سیام قرآن کریم.

صرف (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: صرف (۱)

هدف: فراگرفتن یکدوره صرف برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح معنی از هر نوع متنی.

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

اسم فاعل و مفعول . صفت مشبیه - افعال التفضیل - اوزان مبالغه - اسم مکان و زمان
و اسم آلت . اسم مقصور و هم‌دو اسم مفرد و مثنی و جمع و احکام هریک - اسم موصوف و صفت
اسم جنس و علم - معارف (ضمیر . اسم اشاره - اسم موصول - ذواللام - مضاف و مضاف الیه
علم) اسماء شرطه اسماء استفهام - کنایات - ظروف - اسماء افعال - اعداد و احکام آنها .

نحو (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع درس: نظری

پیشنیاز: نحو (۱)

هدف: فراگرفتن یکدوره نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح معنی از متن

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

عوامل مفعول به (فعل - اسم فاعل - اسم مفعول و اسم فعل، صفت مشبیه) تعدیه فعلیه
بیش از یک مفعول - تخذیر و اغراء - اختصاص - اشتغال منادی - استغاثه ندبه - ترخیم - حال
واقسام و احکام آن متمییز - افعال مدح و دم - تنوابع.

تمرین صرف و نحو (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تمرین صرف و نحو (۱)

هدف: احاطه عملی به قواعد صرفی و نحوی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تمرینهای کتاب مبادی العربیه جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ - تجزیه و ترکیب جزء ۲۹ قرآن کریم

تمرینهای کتاب الدروس العربیه و بررسی کتاب جامع الشواهد

نقد ادبی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با نقد ادبی در زبان عربی و متون ادبی و شیوه‌های مختلف نقد

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف و تحلیل نقد ادبی - بیان عناصر ادب (عاطفه - معنی اسلوب - خیال - مانند آنها

تاریخ نقد از عصر جاهلیت تا عصر حاضر

بررسی شیوه‌های نقد و مقیاس‌های نقد - سرقات

موازنه میان شعرا بخصوص در دوره معاصر

تاریخ ادبیات از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تحول و تطور و ادب از نظم و نثر و علل این تحول در این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تاریخ ادب عربی و دوره‌های مختلف آن

عرب پیش از اسلام

دانشهای عرب در جاهلیت

شعر جاهلی . انتقال در شعر جاهلی - اغراض شعر جاهلی

اصحاب معلقات - شعرای صعلیک - نثر جاهلی

تاثیر دین اسلام در زبان عربی - تاثیر حدیث نبوی در زبان عربی

شعر در صدر اسلام . شاعران برجسته این عصر . حسان - کعب بن زهیر . نابعه جعدی -

خنساء - حطیئه - نثر فنی در صدر اسلام . نهج البلاغه . مهمترین موضوعات نهج البلاغه

امویها و شیوه آنها در حکومت . جامعه اسلامی در دوره اموی . وضع علمی و فرهنگی در عصر

بنی امیه شعر در عصر اموی . موضوعات شعر در عصر اموی - شعوبیه - شاعران دوره اموی -

شعرای نقائض - شاعران شیعه - نثر در عصر اموی

تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و شروع این تحول از سال ۱۳۲ هجری

تا سال ۳۳۴ هجری

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

زندگی سیاسی - سازمانهای سیاسی و اداری - علو و یها و خوارچ - زندگی - اجتماعی -
زندگی عقلی - تجدید در موضوعات قدیم - تجدید در اوزان و قوافی شرح احوال شاعرانی مانند
بشار - ابونواس - ابوتمام - شاعران سیاست و مدح و هجاء - شاعران شیعه از قبیل سید
اسماعیل حمیری - منصور نهری - دعبل - دیک الجن - نشرو تپور آن - خطب و وعظ و قصه
رسائل دیوانی - رسائل اخوانی و ادبی ، شرح حال نویسندگانی از قبیل : ابن مقفع
سهل بن هاروق - ابن الزیات

تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و نثر و علل آن از سال ۳۳۴ هجری تا سال

۶۵۶

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

زندگی سیاسی- غلبه ترک بر کارهای کلیدی حکومت - شورش زنگ - شورش قرامطه
زندگی اجتماعی طبقات اجتماع ، برده و کنیز و غناء - زهد و تصوف - زندگی عقلی:
حرکت علمی - علوم و اائل - علوم لغت - علوم تفسیر و حدیث و فقه موضوعات شعر
شعر تعلیمی- شاعران برجسته از قبیل علی بن جهم - بحتری - ابن رومی - ابن معنر
صنوبری- شاعران سیاست و ملاح و هجاء - نثر: خطابه - نثر صنوفی نویسندگان
برجسته از قبیل ابراهیم بن عباس بن محمد صولی- جاحظ- ابن قتیبه- سعید بن
حمید.

تاریخ ادبیات از سقوط بغداد تا دوره معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و شروع علل این تحول در این دوره از سال

۶۵۶ تا سال ۱۲۲۰ هجری

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

بیان وضع سیاسی- اجتماعی- ادبی عباسیان بهنگام حمله هلاکوخانیه بغداد. وضع زبان عربی در این دوره - خطابه - انواع خطوط در این عصر- بررسی ادب عربی در این دوره و ذکر خصوصیات این ادب از شعرونثر- بررسی آثار و افکار و سبک معروفترین شاعران و نویسندگان این دوره مانند جمال الدین نباته مصری - شهاب ظریف بومصری - ابوبکر بن حجه صفی الدین حلی- ابن معتوق- موسوی - تاج الدین بن اثیر - شهاب الدین حلبی - قلقشنندی- جمال الدین وطواط - داود انطاکی

تاریخ ادبیات دوره اندلس

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و نثر و علل این تحول در این دوره از سال

۹۲ تا ۸۹۷ هجری

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

فتح اندلس بوسیله مسلمین - وضع اسپانیا پیش از فتح آمدن موسی بن نصیر به اندلس
عصر والیان - دولت اموی - ملوک الطولث - دولت مرابطین - دولت موحدیین
دولت بنی احمر

خصائص شعر - موضوعات شعر - موشحات اندلسی - شاعران برجسته اندلس -

مانند ابن هانی - ابن زیدون - ابن شهید - نویسندگی و نثر در اندلس - ترنل - علوم لغوی

فلسفه و منطق و سیاست و اجتماع

ت تاریخ ادبیادوره معاصر (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاسو: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با اوضاع سیاسی واجتماعی دادبی وتحول ادبی وعلل
نهضت ادبیات عربی دراین دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آغاز نهضت ادبیات عربی- عوامل موثر در نهضت ادبیات عربی- شرح حال وخصائص
سبکی شاعران ونویسندگان این دوره مانند بارودی - شوقی - حافظ - ابراهیم - رصافی
زهاوی و غناعه طهطاوی - شیخ ناصیف یازجی - احمد فارس شدیاق - شیخ علی لیثی
جمال الدین اسدآبادی- محمد عبده - عبدالله تدیم منظومی

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان با تحولات ادبی و نقد و بررسی سبک شاعران و نویسندگان این دوره همراه با شرح حال هریک از آنها.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مکاتب معاصر عربی- آپولو- دیوان- رابطه- تولمیه مهمترین حوادث موثر در ادبیات معاصر عربی در نیم قرن اخیر و شرح حال شاعران و نویسندگانی از قبیل طه حسن- عقاد- رافعی- توفیق الحکیم- نجیب محفوظ- سید قطب- میخائیل نعیمه- جبران خلیل جبران- اسماعیل صبری محمد عبدالمطلب- مطران محمد مهدی- جواهری- شکری- احمد زکی ابوشادی- الیاس ابوشبکه- عمر ابدریشه- نسیم عریضه- ایلینا ابوماضی- بدر الشاکر السیاب- ادونیس- عبدالوهاب بیاتی- الفیتوری- نزار قبانی- محمود درویش- معین بوسیو- فدوی طوقان و مانند آنها.

متون نظم و نثر از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نمونه‌ای از معلقات نمونه‌ای از اشعار صعلیک مانند: شنفری - عروقه بن الورد -
تابط شرا - اعی - حسان - کعب بن زهیر - خطبه‌هایی از پیامبر اکرم (ص) و خطبه‌هایی
از علی علیه السلام - خطبه‌هایی از زیاد بن ابیه حجاج مقطری بن فجاه - آثاری از
عروه بن حزام عذری - جمیل بن معمر عذری - قیس الرقیات - اخل - جریر
فرزدق - کمیت زیاد اعجم موسی شهوات - اسماعیل بن یسار - واثق از عبدالمحید کاتب

متون نظم و نثر دوره عباسی اول

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجو با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

منتخبی از آثار شاعرانی مانند ابشار - ابونواس - ابوالعتاهیه و مسلم بن ولید - ابوتمام
بختری - متنبی - سیداسماعیل حمیری - منصورنمری - دعبل و منتخبی از آثار
نویسندگانی مانند ابن مقفع - سهل بن هارون - ابن الزیات و نظایر آنها.

متون نظم و نثر از سقوط بغداد تا دوره معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع احد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

منتخباتی از اشعار شاعرانی مانند: بوصیری - ابن وردی - صفی الدین حلی - شاپ ظریف

ابن حجه حموی - ابن معتوق - عبدالغنی تابلسی و نظایر آنها

منتخابی از آثار اخلاقی و ادبی نویسندگانی مانند: تاج الدین ابن اثیر

قلقشندی - نویری - بهاء الدین عاملی - ابن خلکان قزوینی - ابن بطوطه و نظایر آنها

متون نظم و نثر دوره عباسی دوم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون نظم و نثر دوره عباسی اول

هدف: آشنائی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نمونه‌ها از اشعار: بحتری - صنوبری - ابن روحی - ابن معنر - ابوبکر صولی محمد بن
صالح علوی - حماني علوی - ابوعلی بصیر - حلاج - شبلی و نمونه‌ای از آثار
نویسندگان نهمانند: ابراهیم صولی - جاحظ - ابن قتیبه

متون نظم و نثر دوره اندلس

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مفتخبی از آثار شاعرانی مانند: ابن هانی - ابن زیدون - ابن شهید معتمد بن عباد -
موشحات و نمونه‌ای از آثار نویسندگانی مانند التوابع والزوابع ابن شهید - ابن رشيق
قیروانی - ابن بطوطه، ابن حفاجه

متون نظم و نثر معاصر (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با دوره متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

منتخبی از آثار نویسندگانی مانند رفاعة طهطاوی - شیخ ناصیف یازجی - احمد فارس شدياق
شیخ علی لیشی و آثار شاعرانی از قبیل بارودی - شوقی - حافظ ابراهیم - رصافی - زهاوی -
نویسندگانی مانند جمال الدین اسدآبادی - محمد عبده - عبدالله ندیم - منفلوطی

متون نظم و نثر معاصر (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون نظم و نثر معاصر (۱)

هدف: آشنائی دانشجو با یک دوره متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آثار شاعرانی از قبیل اسماعیل صبری - محمد عبدالمطلب - مطران محمد مهدی -
جواهری مشکری - احمد زکی ابوشادی - الیاس ابوشبکه - عمر ابوریشه - نسیم عریضه
ایلیا ابوماضی - بدرالشاکر السیاب - ادونیس - عبدالوهاب بیاتی - الفیتوری -
نزار قبانی - شاعران فلسطین مانند محمود درویش - معین بوسیو - فدوی طوقان و نظایر
آنها.

آثار نویسندگانی از قبیل طه حسین - عقاد - رافعی - توفیق الحکیم - نجیب محفوظ -
سید قطب - میخائیل نعیمه - جبران - خلیل جبران -

آزمایشگاه زبان (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن و تمرکز حواس در زبان

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آموختن اصول تلفظ حروف زبان عربی تمرین بر تلفظ صحیح جمله‌های عربی تمرین
بر تلفظ صحیح آیات از قرآن مجید - آزمایش قدرت و دریافت دانشجو با کارگیری افعال
امرمانند قدم‌آجل - اکتب - ضع یدک علی‌راسک - آزمایش قدرت دریافت دانشجو
با طرح سوالهای سریع شفاهی برای یکبار

انشاء (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف : آشنائی دانشجو با جمله نویسی زبان عربی و تمرین جهت بالابردن قدرت دانشجو بر جمله سازی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بهترین جمله
اسمیه با استعمال ضماثر متصل و منفصل تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال خبر مفرد

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال ترکیب اضافه

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال صفت و موصوف

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال شبه جمله

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال اعداد

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل لازم ماضی

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل متعدی

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل مضارع

تمرین نگارش جمله اسمیه با فعل مجهول

تمرین نگارش جمله فعلیه با استعمال فعل امر

تمرین نگارش جمله فعلیه با استعمال نواصب (مهم از نظر کثرت استعمال) وجو لازم

تمرین نگارش جمله هایی که دارای حروف مشبیه و افعال ناقصه و جمله وصفیه و حالیه

و اسماء موصول می باشند.

توجه : هر مرحله ای را که دانشجو در تمرین جملات می گذراند به تمرین انشای ساده با

مکالمه ساده در رابطه با جمله های آموخته شده می پردازد.

مکالمه (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

باتوجه به سرفصلهای انشای یک دانشجو بصورت شفاهی بر ساختن جمله تمرین می‌کند با طرح انواع سئوالات در رابطه با جمله‌های آموخته شده بر پاسخ شفاهی در چهارچوب جمله‌های مربوط تمرین می‌کند. آنگاه همراه با پیشرفت دانشجو از او خواسته می‌شود در باره مسائل ساده مانند کارهای روزمره با فصول اربعه سخن بگوید.

آزمایشگاه زبان (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آزمایشگاه زبان (۱)

هدف: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

دانشجویان انشاءهای شماره (۲) را می شنوند و به سوالها بصورت شفاهی پاسخ می دهند.
دانشجویان مطالب ساده را در سطح انشاءهای شماره (۲) می شنوند و به سوالها پاسخ می دهند.

شنیدن اجزائی از قرآن مجید و آموزش صحیح تلفظ آیات

مکالمه (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکالمه (۱)

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

از دانشجو درباره انشاءهای ارائه شده در انشای (یک) سوال می شود و او هم پاسخ می دهد کل متن انشاءها بصورت سوال و جواب در می آید. دانشجو در این دوره با افراد کشورهای مختلف جهان عربی درباره مسائل مهم آن کشورها صحبت می کند (با استفاده از جمله های آموخته شده در انشای (یک))

انشاء (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: انشاء (۱)

هدف: نگارش انشای ساده در موضوعات مختلف

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

به دانشجو انشاء های ساده در رابطه با موضوعات مورد توجه او داده می شود تا انشاء ها را با اسلوب خود نوشته و گسترش دهد. به دانشجو روش تبدیل شعر به نثر آموخته می شود تا هم در فهم شعرو هم در نگارش نثر تقویت شود.

آزمایشگاه زبان (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آزمایشگاه زبان (۲)

هدف: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

شنیدن مقالات انشاء (۳) و پاسخ به سئوالات

شنیدن مقالات مشابه انشاء (۳) و پاسخ به سئوالات

شنیدن سخنرانی مناسب از سخنرانان عرب و آزمایش

قدرت دریافت دانشجو یان از راه سوال و جواب

شنیدن اخبار یا تفسیر را دیو عربی و سوال درباره آن

مکالمه (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکالمه (۲)

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در رابطه با مقالات ارائه شده در انشاء (۳) بحث و گفتگو بعمل می آید. همچنین در رابطه با تکالیف دانشجویان پس از ارائه مقالات گفت و شنود انجام می شود.

انشاء (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: انشاء (۲)

هدف: تقویت قدرت دانشجو بر نوشتن مقالات مختلف

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- الف: به دانشجو در این مرحله مقالات مفیدی ارائه می گردد و از او خواسته می شود این مقالات را با اسلوب خود نوشته آنها را گسترش دهد.
- ب: به دانشجو تکلیف نگارش مقالات با استفاده از منابع موجود داده می شود.

ادب سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با آثار شاعران و نویسندگان که صیغه سیاسی اثر آنها بر دیگر جوانب غلبه دارد و خود این آثار نیز در تحول اسلام و فرقه‌ها و مذاهب اسلامی نقش عظیمی داشته است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف ادب سیاسی و فرق آن با ادب متعهد عصر رسول اکرم (ص) شروع ادب سیاسی - اشعاری که در غزوات بین شعرای اسلام و شعرای قریش در بدر و احد و خندق و غیره در مقابل هم دیگر سروده شده است . عصر خلافت - فتوحات واقعه و پی آوردهای سقیفه عصر امام علی (علیه السلام) اشعاری که عراقیان و شامیان در مقابل با یکدیگر سروده اند. همچنین اشعاری که در جنگ جمل و صفین و نهروان از ناکشتین و مارقین رسیده است . آثار شاعرانی از قبیل ابوسعید خنسی - حسان - کعب بن زهیر .

فقه اللغة

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: کشف قوانینی که زبان عربی در همه زمینه ها از آن اطاعت می کند و بر اساس آن قوانین در مظاهر مختلف خود قدم برمی دارد.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

شیوه های بحث در فقه اللغة

تاریخ بحثهای فقه اللغة

اصوات در زبان عربی

انواع تعبیر در زبان عربی

تقسیم شدن زبان عربی به لهجات مختلف

لهجات محلی و پاره های از ویژگیهای لغوی آنها

زبان ادب و خصائص آن

تطور لغوی زبان عربی

تأثیر عوامل اجتماعی و روانی و جغرافیایی در زبان عربی اصوات زبان عربی، حیات و تطور

آن

متون حدیث و نهج البلاغه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با حدیث و نهج البلاغه با تحلیل "دقت کامل"

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

منتخبی از احادیث نبوی و ائمه (علیهم السلام)

منتخبی از خطب و کلمات قصار علی (علیه السلام) مانند خطبه جهاد خطبه آن حضرت

در صفات المتقین و خطبه آن حضرت (علیه السلام) در امر بمعروف و نهی از منکر نامه آن

حضرت به مالک اشتر و وصیت آن حضرت به امام حسن و حسین (علیهما السلام) و مانند

آنها

روزنامه‌ها و مجلات عربی

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با اصطلاحات روزمره مجلات و روزنامه‌های عربی ایران و دیگر کشورهای عربی و اسلامی و تسلط دانشجویان بر نوشتن به زبان عربی روز

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

استاد باید در این درس حدود ۳۴ ساعت مجله‌ها و روزنامه‌های عربی را تجزیه و تحلیل کند و شرح دهد و دانشجویان را عملاً "به ترجمه و نوشتن به زبان عربی وادار نماید".

ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی دانشجویان با روش ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

سرفصل دروس: (۵ ساعت)

ترجمه جمله‌های ساده

ترجمه متون روزمره

نمونه‌ای از ترجمه متون ادبی در هر دو زبان

نمونه از ترجمه متون سیاسی در هر دو زبان

نمونه از ترجمه متون فنی دیگر

آموزش ترجمه همزمانی

زبان خارجه تخصصی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان بطور مستقیم از منابع انگلیسی درباره تفکر نویسندگان غربی درباره ادبیات عربی و تمدن اسلامی.

زبان خارجه تخصصی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان تخصصی (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان بطور مستقیم از منابع انگلیسی درباره تفکر نویسندگان
و محققان غربی درباره ادبیات عربی و تمدن اسلامی

قرائت متون تفسیری قرآن کریم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با تفاسیر اسلامی برای رسیدن به مفهوم صحیح در کلام الله مجید

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

قرائت منتخبی از تفاسیر شیعی و سنی مانند تفسیر تبیان شیخ طوسی- تفسیر جوامع الجامع شیخ طبرسی، تفسیر المیزان علامه طباطبائی، تفسیر انوار التنزیل بیضاوی، تفسیر روح المعانی آلوسی و تفسیر کشف زمخشری

قرائت متون عرفانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با متون عرفانی و اصطلاحات ابن علم

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

منتخبی از متون عرفانی از شعرونشر- مانند اشعار ابن فارص محیی الدین عربی و آثار منشور

سهروردی - عین القضاة همدانی محیی الدین

قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: قرائت صحیح قرآن و ترجمه درست آن است و از طرف دیگر باید در قرائت‌های واجبه از قبیل نماز و قرائت قرآن به مسائلی که فقیهان و دانشمندان تجوید در این مورد عنوان کرده اند توجه نمود.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- ۱- شناخت مخارج حروف
- ۲- وقف، و وصل سکون و جواز یا عدم جواز آن
- ۳- ادغام
- ۴- ده‌های واجب
- ۵- همزه وصل و قطع و نظایر آنها
- ۶- ترجمه برخی از آیات قرآنی

علوم بلاغی (۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی با معانی و بیان برای فهم دقیق و علمی از متون ادبی و منابع فرهنگ اسلامی

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

فصاحت و بلاغت - اسناد خبری - احوال مسند - فصل وصل - ایجاز - اطناب - مساوات - علم

بیان: تشبیه - مجاز - استعاره و کنایه

علوم بلاغی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: علوم بلاغی (۱)

هدف: آشنائی با محسنات لفظی و معنوی استنباط معانی دقیق از متون ادب عربی

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

طباق - مراعات النظیر - عکس تقسیم - جناس - رد الصدر - علی العجز و رد العجز

علی الصدر - قلب و نظایر آنها .

تجزیه و تحلیل کتابهای عربی دوره راهنمایی و دبیرستانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی دقیق کتب درسی راهنمایی و دبیرستانی و روش تدریس آنها.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

استاد می‌تواند کتابهای متعددی از دوره راهنمایی و دبیرستانی را در جلسات مختلف بعنوان تکلیف درسی برای دانشجو جهت تدریس و بررسی معین کند و در هر جلسه چند دانشجو فصولی از کتاب معین شده را تدریس کنند و استاد درس هم راهنمایی لازم را بنماید.

منابع و ماخذ

نحو (۲)

کتاب و مرجع : المبادئ العربيه جلد ۴- جامع الدروس العربيه جلد ۱ و ۲ و ۳ از شيخ مصطفى غلايينى قطراندى قبل الصدى و شذور الذهب از ابن هفتم - شرح ابن عقيل- معنى اللبيب الدروس العربيه از مصطفى غلايينى (نظير آنها- از منابع ذکر شده مى توان در صرف (۱ و ۲) و نحو (۱ و ۲) و تمرين صرف نحو (۱ و ۲) استفاده نمود.

نقد ادبى

دکتر شوقى ضيف : فى النقد الادبى- النقد الادبى سيد قطب - النقد المنهجى- عند العرب
تأليف دکتر مندور

تاريخ ادبيات از دوره جاهلی تا پايان دوره اموى

کتاب و مرجع: الادب العربى و تاريخ حتى نهاية العصر الاموى تأليف دکتر محمدعلى آذرشب - چاپ سازمان سمت و تاريخ الادب العربى. العصر الجاهلى تأليف دکتر شوقى ضيف و نظاير آنها.

تاريخ ادبيات دوره عباسى اول

کتاب و مرجع: جلد دوم تاريخ الادب العربى دکتر شوقى ضيف تاريخ الادب العربى حنا فاخورى و نظائر آن - تاريخ الادب العربى تأليف احمد حسن الزيات

تاريخ ادبيات دوره عباسى دوم

کتاب و مرجع: تأليف الادب العربى (العصر العباسى الثانى) تأليف دکتر شوقى ضيف .
تاريخ ادب عربى تأليف حنا فاخورى و نظاير آنها

تاریخ ادبیات از سقوط بغداد تا دوره معاصر

کتاب و مصدر: تاریخ الادب العربی حنا فاخوری - الوسیط فی الادب العربی و تاریخ
تالیف شیخ احمد اسکندری و نظایر آنها.

تاریخ ادبیات دوره اندلس

کتاب و مصدر: ادباء العرب فی الاندلس تالیف بطرس بستانی و الادب الاندلسی تالیف
دکتر عبدالمنعم خفاجی و نظایر آنها

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

کتاب و مرجع: فی الادب الحدیث تالیف عمر سوقی و تاریخ الادب العربی تالیف
حنا فاخوری

متون نظم و نثر از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی

کتاب و مرجع: جلد اول المجانی الحدیث و جلد دوم المجانی الحدیث تالیف فواد
افرام البستانی و نظایر آنها

متون نظم و نثر دوره عباسی اول

کتاب و مرجع: جلد سوم المجانی الحدیث و جلد چهارم المجانی الحدیث تالیف فواد
افرام البستانی و نظایر آنها

متون نظم و نثر دوره عباسی دوم

کتاب و مصدر: جلد سوم المجانی الحدیث - جلد چهارم المجانی الحدیث

متون نظم و نثر از سقوط بغداد تا دوره معاصر

کتاب و مرجع: جلد پنجم المجانی الحدیث و الوسیط و نظایر آنها

رونامه‌ها و مجلات عربی

کتاب و مرجع: همه روزنامه و مجلات عربی که در زمینه‌های ادبی و بازرگانی و سیاسی در ایران و کشورهای عربی چاپ می‌شوند

ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

- کتاب و مرجع ۱- کتابهای دارالعلوم العربیه تالیف دکر سعید نجفی
۲- مدخل الی اللغة الفارسیه تالیف دکتر احمد لواسانی
۳- روضة الورد (ترجمه گلستان) ترجمه فراتی
۴- سیر الملوک (ترجمه سیاستنامه خواجه نظام الملک) ترجمه دکتر یوسف بکار

زبان خارجة تخصصی (۲)

- ۱- تالیف جانسون
THE SEVEN POEMS
۲- تالیف نیکلسن
LITERARY HISTORY
۴- نوشته پروفیسور نجیب
ENCYCLOPEDIA OF ISLAM
ISLAMIC - LITERATURE

قرائت متون تفسیری قرآن کریم

کتاب و مرجع: منتخبی از تفاسیر ذکر شده

قرائت متون عرفانی

کتاب و مرجع: منتخبی از آثار شاعران و نویسندگان ذکر شده

قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم

کتاب و مرجع: تجوید جامع تالیف فرزب چاپ سازمان سمت - کتاب تجوید احوال حسن شعرائی

علوم بلاغی (۱)

کتاب و مرجع : جواهر البلاغه احمد هاشمی - البلاغه الواضحه

علوم بلاغی (علم بدیع (۲)

کتاب و مرجع : کتاب بدیع تالیف کرم بستانی و نظایر آن و کتاب جواهر البلاغه احمد هاشمی

تجربه و تحلیل کتابهای عربی دور راه نمایی و دبیرستانی

کتاب و مرجع : کتابهای عربی راه نمایی و دبیرستانی

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۴

شماره ۲۲/۲۶۴۹

پیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)
شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضروری و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردد.

۱- دورههای کاردانی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد

۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد، در این صورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مرحله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳/۲۶۶۳

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدهای دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:

الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجو، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.

ب: در سبانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبها را قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن درس را ندارد.

ج: گذراندن در سبانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.

د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کایه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مورخ جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمایید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم ناشینی

معاونت محترم آموزش عالی